

УДК 378.1 : 331.548

ГОРОХОВА ГАЛИНА ІВАНІВНА –
аспірантка Кіровоградського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
e-mail: halina_horokhova@ukr.net

ДОПРОФЕСІЙНА ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА: ФОРМУВАННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА СВІДОМИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ВИБІР

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Підвищення ефективності підготовки молодого покоління до інженерно-технічної освіти залежить від умов освітнього простору, який сприяє формуванню профорієнтаційної компетентності школярів у світі інженерних професій. Особливо актуальною у вирішенні даного питання постає цілеспрямована організована допрофесійна інженерна підготовка, в процесі якої діти мають можливість познайомитися з інженерними спеціальностями та зробити свідомий професійний вибір на користь вищої інженерної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження щодо організації допрофесійної підготовки розкрито у праці В. Гладкової, а проблему формування профорієнтаційної компетентності досліджували: Г. Дворецька, О. Кокун, В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева, Н. Самалюк, Т. Траверсе, Л. Туріщева, С. Яланська.

Аналіз літературних джерел засвідчив, що організовуючи допрофесійну підготовку школярів, слід певною мірою використовувати чималий позитивний досвід такої підготовки. Найбільш цілеспрямовано вона здійснюється в ліцейних, гімназіях і навчально-виробничих кабінетах, причому нерідко в кінцевому підсумку доводиться майже до професійної. Аналогічна робота здійснюється також у ліцейних, гімназичних та спеціалізованих класах загальноосвітніх шкіл. Значною мірою допрофесійній підготовці сприяють різні форми гурткової роботи у школах і позашкільних закладах, факультативи, діяльність клубів професійного спрямування, наукової, художньої й технічної творчості, народних ремесел тощо [1, с. 77]. Допрофесійну підготовку школярів, які планують у майбутньому обрати інженерний фах науковці тісно пов'язують із трудовою допрофесійною підготовкою за певним профілем, наголошуючи на ефективності її

реалізації саме в умовах професійно-технічних навчальних закладах [1, с. 78].

Дослідження організації допрофесійної підготовки інженерного спрямування для школярів в умовах вищих навчальних закладах торкаються лише окремих аспектів і не має як загальноприйнятої практики, так і чіткої розробленої методики проведення. Інженерна допрофесійна підготовка для них може мати різноманітні форми та зміст. І все ж таки можна запропонувати оптимальну, на наш погляд, систему допрофесійної підготовки, що будується з використанням певної сукупності інженерних профілів і здійснюється в умовах ВНЗ I–II рівня акредитації.

Складовими такої підготовки мають бути, з одного боку, система профорієнтаційної роботи – *формування профорієнтаційної компетентності*, а з іншого – саме *допрофесійна підготовка*, яка передбачає включення школярів у діяльність, природним продовженням якої буде професійне навчання інженерного фаху.

Мета статті полягає у розкритті особливостей організації допрофесійної інженерної підготовки в умовах ВНЗ I–II рівнів акредитації, форм та методів реалізації педагогічних умов даної підготовки та описі методики формування профорієнтаційної компетентності учнів середньої школи в галузях інженерії для використання вищими навчальними закладами при підготовці майбутніх студентів до вищої інженерної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розроблену програму реалізації педагогічних умов допрофесійної інженерної підготовки, яка сприяла формуванню профорієнтаційної компетентності школярів у світі інженерії, було втілено та реалізовано в освітньо-виховному проєкті інженерного спрямування «Літня школа», де учні 8-х класів шкіл міста Кропивницького мали можливість протягом двох тижнів проходити допрофесійну інженерну підготовку у Кіровоградському машинобудівному коледжі

Кіровоградського національного технічного університету, знайомилися з інженерним світом професій через проектну, творчу та ігрову діяльність.

Розроблена методика формування профорієнтаційної компетентності майбутніх інженерів у процесі допрофесійної підготовки у проекті «Літня школа» не зводиться лише до засвоєння суттєвих для інженерної професії відомостей, навичок, умінь. Вона спрямована на формування психологічної готовності до професії, поглиблене професійно-орієнтоване знайомство з вищою інженерною освітою та самореалізацію у технічно-творчій діяльності, а головне сприяє формуванню відповідних ціннісних орієнтацій, допомагає виробити відповідні стратегії та прийоми технічного мислення, що дає змогу зрозуміти свою приналежність до інженерної справи в цілому та самостійно прийняти рішення щодо конкретного вибору професій інженерного напрямку підготовки.

Як пілотний освітньо-виховний проект «Літня школа» вперше розпочала свою роботу у 2014 році і вже три роки поспіль Кіровоградський машинобудівний коледж КНТУ організовує для школярів міста Кропивницького допрофесійну інженерну підготовку.

«Літня школа» Кіровоградського машинобудівного коледжу КНТУ – це школа нового формату з інтерактивними формами роботи з молоддю, які передбачають дієвий підхід до самовизначення, сприяє розумінню учнями зв'язку вибору професій із загальною проблемою прискорення соціально-економічного розвитку країни, підвищенням продуктивності праці, забезпеченням усіх галузей народного господарства стабільними кадрами, які здатні своєю діяльністю розвивати інфраструктуру.

«Літня школа» щороку проходить під девізом «Живи! Вирішуй! Дій!» і має свій об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження «Літньої школи» є процес допрофесійної інженерної підготовки, а предметом дослідження – педагогічні умови формування профорієнтаційної компетентності школярів в процесі допрофесійної інженерної підготовки.

Організація допрофесійної інженерної підготовки учнів у «Літній школі» відбувається згідно розробленого Положення і передбачає у своїй структурі наступні компоненти:

Мету: 1) поглиблене професійно-орієнтоване знайомство учнів шкіл з вищою інженерною освітою; 2) формування свідомого ставлення підлітків до вибору професії засобами професійної мотивації, спрямованої на ознайомлення зі змістом професії інженера,

практичної апробації своїх можливостей, оволодіння активними способами підготовки до майбутньої праці, самовиховання професійно важливих якостей; 3) формування профорієнтаційної компетентності через практичну, творчу, ігрову діяльність; 4) створення нової форми позаурочної діяльності молоді та розкриття творчого потенціалу, розвитку пізнавальної активності, самовизначення особистості та самовдосконалення.

Завдання: 1) формування системних знань про різні сфери людської діяльності, види і типи професій, їх зміст; 2) формування умінь співставляти свої здібності, складати на цій основі реальний план оволодіння професією; 3) розвиток професійно важливих якостей особистості; 4) створення мотиваційного середовища для формування свідомого ставлення молоді до вибору майбутньої професії, реалізації свого покликання у житті, можливостей та талантів; 4) удосконалення системи профорієнтаційного навчання засобами нових форм діяльності «Літньої школи»; 5) формування розвивальної зорієнтованості, спрямування різних компонентів освітнього процесу на формування основ усвідомленості соціальної та особистої значущості професії; 6) стимулювання та розвиток творчого потенціалу молоді; формування організаційно-пізнавальної діяльності та науково-дослідної культури обдарованої молоді; 7) надання психолого-педагогічної консультативної допомоги підліткам з актуальних питань формування професійних інтересів.

Принципи роботи: 1) *добровільність* – зарахування до школи учнів 8 класів шкіл міста Кропивницького на підставі особистої зацікавленості та рекомендацій учителів; 2) *доцільність* – підпорядкування змісту, формам, методам, засобам навчальної діяльності; 3) *взаємодія* – побудова спільної діяльності між суб'єктами навчання на партнерських засадах; 4) *послідовність* – передбачає наступність у ланцюжку: «Літня школа» – самоосвітня діяльність – творча діяльність та свідомий вибір професії; 5) *перспективність* – передбачає стратегічне моделювання особистого освітнього маршруту; 6) *нестандартність* – обумовлює своєрідність, оригінальність проведення занять.

Теоретичну основу дослідницької діяльності: Положення про професійну орієнтацію молоді, яка навчається (Наказ Міністерства освіти України, Міністерства праці України і Міністерства у справах молоді і спорту України від 2 червня 1995 року № 159/30/1526), Указ президента України № 641 від 16.11.2015 року «Про оголошення

2016 року Роком англійської мови в Україні», теоретичні та методичні рекомендації Кіровоградського ОППО ім. В. О. Сухомлинського).

Практичне значення: практична направленість інноваційних навчальних технологій в позаурочній навчальній діяльності коледжу, надання освітніх послуг з урахуванням інженерних профілів, апробація методики формування профорієнтації компетентності школярів та розроблення методичних рекомендацій щодо організації допрофесійної підготовки інженерного спрямування.

Пріоритетні види роботи:

1) *діагностична* – містить комплексну діагностику рівня сформованості професійних інтересів підлітків, рівня готовності до інноваційної пізнавальної діяльності; визначення суспільно значущих мотивів вибору професії; діагностика спрямованості особистості, визначення приналежності до певного типу професій, визначення та аналіз професійно важливих якостей майбутніх фахівців системи «людина-техніка»; 2) *мотиваційно-цільова* – спрямована на формування професійної мотивації у майбутніх інженерів; 3) *планово-прогностична* – передбачає планування навчально-виховного процесу на досягнення очікуваних результатів діяльності «Літньої школи» з урахуванням визначених завдань і стартових можливостей та індивідуальних особливостей учнів; 4) *проектна* – передбачає конструювання нового освітнього середовища (змісту освіти, технологій навчання, розвивального середовища, комунікативних зв'язків з ВНЗ, установами, громадськими організаціями); 5) *консультативна* – різноманітне за змістом, формою, методами та суб'єктами консультування з різних аспектів організації розвивального, особистісно-орієнтованого навчально-виховного процесу в коледжі; 6) *багатосферна* – діяльність на підставі особистих інтересів (тренінги, участь у дискусіях, інтерактивних формах практичної діяльності, робота в комп'ютерному класі, майстернях коледжу, екскурсії до підприємств міста тощо); 7) *діяльність щодо створення позитивного іміджу коледжу* (на рівні освітнього округу) – інформування батьків, громади міста про діяльність «Літньої школи» за допомогою засобів масової інформації, залучення до роботи «Літньої школи».

Організацію діяльності: відповідно до мети, завдань та принципів роботи діяльність «Літньої школи» здійснюється згідно розробленого плану роботи, що включає в себе заходи, спрямовані на підготовку молоді до вільного професійного самовизначення, ймовірності правильного вибору професії, до

творчої пізнавальної діяльності як учнів «Літньої школи», так і викладачів коледжу, організацію занять, тренінгів, лекцій, екскурсій, проведення підсумкових моніторингових досліджень та інших заходів.

Режим роботи: до «Літньої школи» зараховуються 30 учнів 8 класів шкіл міста Кропивницького за їх бажанням та рекомендацією вчителів шкіл з терміном роботи 10 днів. Кількість годин визначено щоденним планом роботи (від 5 до 9 годин).

Основні документи роботи: 1) особисті заяви батьків; 2) план роботи викладачів, практичного психолога; 3) діагностичні матеріали; 4) аналітичні матеріали; 5) матеріали тренінгових занять.

Механізм реалізації завдань:

1) обговорення проекту роботи «Літньої школи» на нарадах; 2) проведення наради за підсумками роботи «Літньої школи»; 3) організація роботи по формуванню програми за професійними напрямками; 4) розробка і затвердження тематичного планування роботи за напрямками.

Очікувальні результати: 1) залучення педагогів до експериментальної, науково-дослідної діяльності; 2) створення у Кіровоградському регіоні макросередовища, що позитивно впливає на мотиви вибору молоддю технічної освіти; 3) формування профорієнтаційної компетентності школярів у сфері інжинірингу; 4) формування професійної мотивації до опанування технічних спеціальностей інженерного спрямування; 4) забезпечення психологічно оптимального підґрунтя для позитивних змін у пізнавальній, моральній та поведінковій сферах усіх учасників освітньо-виховного проекту «Літня школа».

Методику формування профорієнтаційної компетентності учнів в інженерних галузях визначає система заходів інженерного спрямування, яку було розроблено спільно з педагогічним колективом Кіровоградського машинобудівного коледжу КНТУ і покладено в основу Програми роботи «Літньої школи», яка розрахована на 10 днів:

1 День «Координаційний»

Виконавці: адміністрація, психолог, координатори груп

1. Знайомство з учасниками «Літньої школи», їх реєстрація, визначення очікувань, поділ на групи, розподіл персональних обов'язків серед учасників.

2. Тренінг-знайомство: «На шляху до успіху». Дослідження мотиваційної сфери учнів, спрямованості їх особистості, визначення домінуючого типу професій за методикою Є. А. Климова.

3. Тестування з іноземної мови.

4. Урочисте відкриття «Літньої школи КМК КНТУ». Презентація мети і задач, ознайомлення з планом роботи. Святковий концерт.

5. Міні-лекція «Кіровоградський машинобудівний коледж КНТУ: історія і сучасність», «Видатні постаті Єлисаветградського земського реального училища».

6. Екскурсія до музею коледжу.

2 День «День точних наук»

Виконавці: викладачі, завідувач майстернями, координатори груп

1. Урок-презентація «Дивовижна наука фізика».

2. Урок-конкурс «Найрозумніший».

3. Екскурсія у музей заводу «Червона зірка».

4. Екскурсія на механічну дільницю майстерень коледжу.

3 День «Цікавий комп'ютерний світ»

Виконавці: викладачі, студенти коледжу, координатори груп

1. Урок-диспут «Історія розвитку Інтернету».

2. Практичне заняття «Застосування комп'ютерної графіки в житті».

3. Міні-лекція «Архітектура сучасних ПК». Майстер-клас з монтажу комп'ютерної системи з окремих комплектуючих та перевірки її працездатності.

4. Вихід на студентську орбіту.

4 День «Школа економічного успіху»

Виконавці: викладачі, психолог, студенти, координатори груп

1. Тренінг «Стратегія вибору професії».

2. Комп'ютерні змагання (ігри) на економічну тематику. Нагородження переможців.

3. Навчально-просвітницький урок фінансової грамотності.

4. Круглий стіл, спілкування, цікаві презентації студентського життя. Час питань і відповідей.

5. Вихід на студентську орбіту.

5 День «В майбутнє за кермом»

Виконавці: викладачі, священник, координатори груп

1. Година духовності. Бесіда зі священником УПЦ.

2. Бесіда з елементами відео «Автомобільний транспорт України». Ознайомлення учнів з категоріями автотранспортних засобів.

3. Практикум «Загальна будова автомобілів». Ознайомлення учнів із загальною будовою легкових та вантажних автомобілів.

4. Екскурсія лабораторіями та кабінетами. Ознайомлення з матеріально-технічною базою. Практичне заняття «Пуск двигуна».

5. Заняття «Вимірювальні пристрої та їх практичне застосування». Гра «Найточніше вимірювання».

6. Пізнавальний журнал «Автомобіль майбутнього. Застосування передових технологій в автотранспорті».

7. Імітаційна гра «Проїзд перехресть».

6 День «Ї велич Наука Виробництво»

Виконавці: викладачі, представник «Червоного хреста», координатори груп

1. Бесіда «Сучасне машинобудування в світовій економіці». Презентація «Машинобудування України».

2. Бесіда «Охорона праці в нашому житті. Законодавча база охорони праці».

3. Демонстрація можливостей графічної програми Компас-графік 3D.

4. Бесіда з демонстрацією мультимедійної презентації «Наша безпека в наших руках». Демонстрація прийомів надання першої медичної допомоги.

7 День «Всі на стадіон!»

Виконавці: викладачі, координатори груп

1. Малі Олімпійські ігри

8 День «Інструментальне виробництво. Робота без помилок»

Виконавці: викладачі, психолог, художник, координатори груп

1. Тренінг «Пізнай себе».

2. Практичне заняття з використанням програмного продукту від ASCON "Machinator" з метою тренування інженерного мислення в трьохмірному просторі.

3. Практичне заняття з використанням програмного продукту від ASCON «SubDivFormer».

4. Урок – журнал «Історія креслень і креслярських інструментів. Через терни часу до сьогодення».

5. Майстер-клас «Як народжується картина»

9 День «Тасмниці ручної праці».

Робота на слюсарній дільниці майстерень

Виконавці: завідувач майстернями, майстри виробничого навчання, координатори груп

1. Ознайомлення з призначенням слюсарних робіт в машинобудуванні. Цілі та задачі слюсарної практики.

2. Ознайомлення з основами безпечного виконання слюсарних робіт.

3. Демонстрація майстром виробничого навчання основних прийомів праці при проведенні слюсарних робіт.

4. Розстановка учасників «Літньої школи» разом зі студентами Кіровоградського машинобудівного коледжу КНТУ на робочих місцях для практичного ознайомлення з виконанням основних трудових прийомів та послідовністю виконання робіт при

проходженні слюсарної практики в виробничих майстернях коледжу.

5. Підведення підсумків ознайомчої роботи на слюсарній дільниці.

**10 День «Живи! Вирішуй! Дій!»
Завершення роботи «Літньої школи»**

Виконавці: учасники, батьки, педагогічний колектив «Літньої школи»

1. Презентація творчих робіт «Мій погляд на Кіровоградський машинобудівний коледж КНТУ» (англійською мовою).

2. Закриття «Літньої школи».

3. Нагородження учасників, видача свідоцтв.

4. Започаткування нової сторінки «Історії Літньої школи Кіровоградського машинобудівного коледжу КНТУ»

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Дослідження ефективності проведення інженерної допрофесійної підготовки в умовах вищого навчального закладу I–II рівнів акредитації, особливостей організації такої підготовки через створення на базі коледжу «Літньої школи», дали можливість дійти висновку, що розроблена система заходів інженерного спрямування сприяла формуванню профорієнтаційної компетентності підлітків у сфері інжинірингу як покращення обізнаності у світі інженерних професій так і в питаннях професійної придатності до роботи в галузях інженерної справи.

Учасники «Літньої школи» змогли глибше пізнати світ інженерних професій і зрозуміти свою істину приналежність до роботи, пов'язаної з інженерією. Школярі спробували як це бути студентом, що значно вплинуло на їх професійний вибір. Щодня вони знайомилися з новою спеціальністю. У перший день роботи «Літньої школи» з дітьми працював психолог, який визначав їхні природні здібності і відповідно до результатів педагога продовжували працювати далі.

Так третина випускників «Літньої школи – 2016», за результатами психологічних досліджень, віднесли себе до типу професій «людина-людина», а от випускники минулих років «Літньої школи» виявили професійно важливі якості майбутніх фахівців системи «людина-техніка», які для майбутніх фахівців інженерних галузей є вкрай необхідними. Таким чином, допрофесійна інженерна підготовка надала можливість школярам зробити правильний вибір майбутньої професії, сформувати професійні орієнтації щодо інженерних галузей, а майбутнім інженерам обрати правильний інженерний напрям підготовки відповідно до їх вподобань, нахилів, здібностей.

Розроблена методика з кожним роком удосконалювалася і вже у 2015 році

допрофесійна інженерна підготовка в «Літній школі» проходила з поглибленим вивченням іноземної мови. Відповідно до Указу президента України № 641 від 16.11.2015 року «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні», у 2016 році «Літня школа» розпочала інженерну допрофесійну підготовку школярів із поглибленим вивченням англійської мови професійного спрямування. В результаті кропіткої, злагодженої роботи педагогічного колективу «Літньої школи», у формуванні професійних орієнтацій школярів відбулися позитивні зміни, що вплинуло на їх свідомий професійний вибір й навчання за обраною професією в системі вищої інженерної освіти. На сьогодні серед чисельності студентів Кіровоградського машинобудівного коледжу КНТУ є і випускники «Літньої школи», які з бажанням навчаються і разом з усіма крокують шляхом професійного становлення майбутнього інженера.

Результативність проведеної роботи сприяла розширенню масштабів свого існування і вже з 2015 року у Літній школі можуть приймати участь не лише школярі м. Кропивницького, а й учні зі шкіл Кіровоградської області.

Перспективи для подальших досліджень полягають у розробленні методики забезпечення наступності між допрофесійною інженерною підготовкою та власне професійною, яка супроводжуватиметься формуванням професійної мотивації, успішним опануванням професії і спрямованістю особистості на подальше професійне зростання, а також перспективою на майбутнє є залучення до участі у «Літній школі» бажаючих школярів із різних областей України, які планують у майбутньому опанувати інженерну справу і хотіли б познайомитися з інженерними галузями знань ще до початку вступу у вищий навчальний заклад.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гладкова В. М. Профорієнтація: Навчальний посібник / В. М. Гладкова. – Львів: Новий Світ–2000, 2011. – 160 с.
2. Дворецька Г. В. Соціологія праці: Навч. посібник / Г. В. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2001. – 244 с.
3. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія / О. М. Кокун. – К.: ДП «Інформ.–аналіт. агентство», 2012. – 200 с.
4. Панок В. Г. Основи практичної психології: Підручник / В. Г. Панок, Т. М. Титаренко, Н. В. Чепелева та ін. – К.: Либідь, 2003. – 536 с.
5. Самалюк Н. М. Фізіологія і психологія праці: Навчальний посібник / Н. М. Самалюк. – Рівне: НУВГП, 2013. – 330 с.

6. Траверсе Т. М. Психологія праці: Навч.-метод. посіб. / Т. М. Траверсе. – К.: Інститут післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2004. – 116 с.

7. Турішчева Л. В. Психологічні тренінги для школярів / Л. В. Турішчева. – Х.: Вид. група «Основа», 2010. – 124 с. – (Серія «Тренінги в педагогічній практиці»).

8. Яланська С. Ю. Старшокласники: заняття з психології / С. Ю. Яланська. – К.: Редакції загальнопед. газет, 2012. – 128 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).

BIBLIOGRAFIYA

1. Hladkova V. M. Career Guidance / V. M. Hladkova. – Lviv: Novyi Svit. – 2011. – 160 s.

2. Dvoretzka H.V. The Labour Sociology: tutorial / H. V. Dvoretzka. – K.: KNEU, 2001. – 244 s.

3. Kokun O. M. Kokun O. M. The Psychology of the Modern Specialist Professional Development: Monography / O. M. Kokun. – K.: DP «Inform.-analyt. Agency», 2012. – 200 s.

4. Panok V. H. The Basis of Practical Psychology: Coursebook / V. H. Panok, T. M. Tytarenko, N. V. Chepelieva, etc. – K.: Lybid, 2003. – 536 s.

5. Samaliuk N. M. Physiology and Labour Psychology: Coursebook / N. M. Somaliuk. – Rivne: NUVGP, 2013. – 330 s.

6. Traverse T. M. Labour Psychology: Training Aid / T. M. Traverse. – K.: The Postgraduate Education Institute of the Kyiiv National University after Taras Shevchenko, 2004. – 116 s.

7. Turishcheva L. V. The Psychological Trainings for Schoolchildren / L. V. Turishchev. – Kh.: Publ. Group «Osнова», 2010. – 124 s. – (Series «The Trainings in Pedagogical Process»).

8. Yalanska C. Yu. High School Seniors: Psychological Classes / S. Yu. Yalanska. – K.: Pedagogical newspaper editions, 2012. – 128 s. (The Library of «The School World»).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГОРОХОВА Галина Іванівна – аспірант Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, практичний психолог Кіровоградського машинобудівельного коледжу КНТУ.

Наукові інтереси: профорієнтаційна компетентність майбутнього інженера.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GOROKHOVA Halina Ivanivna – postgraduate student of Kirovograd state pedagogical University named after Volodymyr Vinnichenko, practical psychologist Kirovograd engineering College of KNTU.

Circle of scientific interests: vocational competence of the future engineer.

УДК 7:62:7:071-2:78

ДЕНИСЮК ІННА СЕРГІЇВНА –

науковий співробітник лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти Інституту проблем виховання НАПН України, аспірант Інституту мистецтв НПУ ім. М. П. Драгоманова
e-mail: inna_denysiuk@ukr.net

РОЗВИТОК ХУДОЖНЬОЇ ТЕХНІКИ ВИКОНАВЦЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО МУЗИКУВАННЯ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. До проблем професійної підготовки музиканта завжди була прикута особлива увага. Впродовж тривалого часу теоретики, педагоги-практики та виконавці прагнули відшукати основні шляхи та методи розвитку виконавської майстерності музиканта. Більша їх частина була спрямована на вирішення проблем технічного плану, тоді як художня сторона виконання залишалася поза увагою педагогів. Таким чином, змінювались теоретичні підходи, удосконалювались практичні способи гри, однак проблеми художнього спрямування не знаходили свого вирішення. Вочевидь, неспроможність розкрити художній потенціал

та проявити творчу свободу у грі не забезпечували виконавцеві успіх на естраді, натомість потребували формування спеціальної художньої техніки. Отож, питання, що стосувалися художньої сторони виконання поступово ставали дедалі глибшими та складнішими. На сьогодні художня техніка музиканта є одним із найменш досліджених явищ, що залишає за собою місце для подальшого теоретичного та практичного пошуку.

Як показує практика сучасного музикування, художня техніка тісно пов'язана з імпровізацією. Здатність музиканта до легкого та гнучкого виконання музичних творів, вмілого творчого самовираження